

Jezik je glavno in temeljno sredstvo sporazumevanja, z njim lahko tvorimo (govorimo, pišemo) **besedila ter sprejemamo** (poslušamo, beremo) **in razumemo druga besedila.**

NEBESEDNI JEZIK

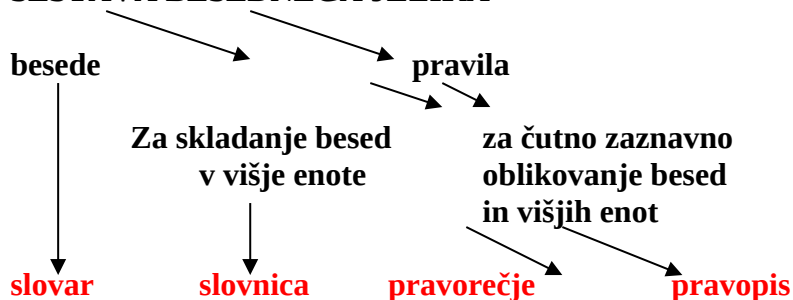
Nebesedni jezik dopolnjuje besednega; ga neprestano spremlja, tudi podzavestno, vendar samo pri govorjenju.

- **Nebesedni jezik:** -mimika,
-kretnje,
-hitrost govora,
-glasnost,
-drža telesa,
-pogled...

BESEDNI JEZIK

Temeljna enota besednega jezika je **beseda**.

SESTAVA BESEDNEGA JEZIKA

Jezikovne ravnine

1. **GLASOSLOVJE:** - glasovi slov. jezika (kako jih delimo -soglasniki, samoglasniki- naglasi),
-črke,
-zlogi.
2. **OBLIKOSLOVJE:** spreminjanje oblike iste besede;
- Oblike besed (besedna vrsta-glag., prid.be., veznik, členek-, sklanjanje, spreganje, časi)
3. **SKLADNJA:** -stavki,
-povedi,
-besedne zveze (odvisniki, priredja).
4. **BESEDOSLOVJE:** -pomen besed (nadpomenka, sopomenka, podpomenka....)

Besedni jezik je dogovorjen sestav besednih znamenj in pravil za tvorjenje besedil.

- **Ubesedimo:** - pojme (stvari okoli sebe, domišljajske stvari),
  - čustva, občutja v sebi,
  - navezujemo in ohranjamo stike,
  - sporočamo svojo vednost, prepričanje, sodbo in svoje doživljanje česa, ter svoje hotenje, prav tako to sprejemamo od drugih,
  - z njim pa lahko povzročimo tudi spremembe v družbi (imenujem te, razglašam, izvolim, prepovedujem, dovolim, obžalujem...)

SLOVENSKI JEZIK

- Slovenščina je **državni jezik** Republike Slovenije, kar pomeni, da predstavlja celotno Slovenijo kot samostojno državo.
- Slovenščina pa je tudi **uradni jezik** Republike Slovenije, to pomeni, da uradovanje poteka v slovenščini. Izjema so le območja z narodnimi manjšinami (italijanska in madžarska manjšina), kjer sta uradna dva jezika slovenski in italijanski oz. madžarski.

Za večino je slovenščina **materni jezik**, za druge, ki živijo v Republiki Sloveniji, je **drugi jezik**; za nekatere pa je to **tuji jezik**.

- **Maternega jezika** se naučimo kot prvega (v družini). Z maternim jezikom se ukoreninimo v kulturo lastnega naroda. Slovenščina je tudi materni jezik Slovencev, ki živijo zunaj meja naše države (v Italiji, Avstriji, na Madžarskem in Hrvaškem), kjer so ti avtohtoni prebivalci (t.i. zamejci). V zamejstvu so pravice do rabe maternega jezika delno priznane. Je pa materni jezik tudi izseljencem, kjer pa je njegova raba omejena le na zasebno področje.
- Slovenski jezik je **drugi jezik ali jezik okolja** za predstavnike obeh avtohtonih narodnih manjšin pri nas (italijanske in madžarske), za Rome in druge priseljence. Vsi se morajo poleg maternega jezika naučiti tudi slovenščino.
- Slovenski jezik je za mnoge **tuji jezik**, naučijo se ga na tečajih ali ob študiju na tujih univerzah ali v naši državi.